

Nieuwsbrief STONE

Steenuiloverleg Nederland

september 2022

Landelijke steenuilendag en symposium

Nu de meeste covidellende achter de rug is, pakken we de draad van de landelijke dagen weer op. De eerstvolgende is op 4 februari 2023 in Theater de Speeldoos in Vught. Omdat het dit jaar (2022) 25 geleden is dat STONE is opgericht geven we er een feestelijk tintje aan. De rol die vrijwilligers spelen in de bescherming staat die dag centraal, onder het motto: *Met stroop vang je meer vliegen dan met azijn*. De voorbereidingen zijn inmiddels in volle gang.

De vrijdag ervoor (3 februari) vindt er een symposium plaats voor beroepsmatig betrokkenen met als werktitel: *De steenuil als vaandeldrager van de basiskwaliteit in het boerenland*. Vogelbescherming Nederland is medeorganisator van deze dag. Uiteraard staat de toegang ook open voor vrijwilligers en ander geïnteresseerden. Noteer beide data vast in uw agenda, nadere informatie volgt binnenkort.

Impressie broedseizoen 2022

Weinig eieren

Een korte rondgang langs de regiocoördinatoren leert dat na een aantal goede broedseizoenen in 2022 het broedsucces van de steenuil opvallend laag was. Het begon al met een kleine legselgrootte. Op basis van voorlopige cijfers komt die tussen 3,3-3,5 eieren per legsel uit, terwijl het langjarig gemiddelde 3,85 bedraagt.

... weinig jongen

Het aantal uitmiegende jongen per succesvol nest varieerde per regio, maar kwam neer op 2,5-2,6 jong per succesvol nest. Dit is duidelijk lager dan het langjarig gemiddelde van 3,1 per succesvol nest. In het topjaar 2019 kwam de legselgrootte zelfs uit op gemiddeld 4,27 eieren en het aantal jongen per succesnest bedroeg 3,61.

... en weinig muizen

Op het moment dat de eieren uitkomen is vaak een voorraad muizen in de kast aanwezig, maar op een gunstige uitzondering na van 15 muizen in een kast in Twente was er in 2022 over het algemeen geen of slechts een kleine voorraad muizen in de kasten aanwezig. Tijdens latere bezoeken werden veel resten van vogels in de kasten aangetroffen; spreeuwen waren populair!

Toch goede conditie

Wel waren de uitmiegende jongen over het algemeen in een goede conditie. Blijkbaar verbeterde de voedselsituatie in de loop van het broedseizoen. De indruk bestond dat in enkele territoria de steenuilen zelfs het broedseizoen oversloegen. Dit was nog niet eerder waargenomen.

Bos- en kerkuilen ook in mineur

Het nagenoeg ontbreken van bosmuizen en de lage aantallen van de veldmuizen waren vermoedelijk verantwoordelijk voor het lage broedsucces. Het beperkte aanbod aan muizen had ook zijn weerslag op andere muizeneters: in veel regio's kwamen bosuilen niet of pas laat tot broeden. Bij de kerkuilen verschilden de berichten sterk: van geen jongen tot redelijke aantallen jongen.

Torenvalken de uitzondering?

De torenvalken leken het redelijk te doen, maar op sommige locaties begonnen de vogels pas laat met een legsel. Dit wijst ook op een aanvankelijk beperkt voedselaanbod.

Oproep Nestkaarten 2022

Hierboven lees je een impressie van het broedseizoen 2022. Dankzij het nagenoeg ontbreken van bosmuizen en lage aantallen van de veldmuis, bleef de reproductie van de steenuilen achter bij wat we de laatste jaren gewend waren.

Nieuwe analyse reproductie

In het kader van het 25-jarig jubileum van STONE zijn we bezig met de analyse van de reproductie van de steenuil over de laatste 50 jaar. De laatste analyse dateert van 2004 en bestrijkt de periode 1977-2003 (Willems et al. 2004). Sindsdien zijn er duizenden nestkaarten bij gekomen, om precies te zijn 25.649 (!). Een nieuwe analyse is dus alleszins zinvol. Te meer omdat ook veel data uit regio's afkomstig is waar ten tijde van de genoemde analyse nog geen onderzoek werd gedaan.

Het is de bedoeling om van de analyse een rapport samen te stellen en dat te presenteren op het jubileumsymposium van STONE op 3 en 4 februari 2023.

2022 meenemen!

Normaliter zouden we de kaarten tot en met 2021 meenemen in de analyse, maar het bijzondere jaar 2022 maakt het toch wel heel spannend ook dit jaar mee te nemen. Maar dan is het uiteraard van belang dat de meeste kaarten zijn ingestuurd en ook dat de alle regio's vertegenwoordigd zijn zodat we een betrouwbaar beeld krijgen dat we met de andere jaren kunnen vergelijken.

Oproep

Iedereen die de laatste jaren nestkaarten heeft ingestuurd heeft inmiddels van Sovon een mail ontvangen met de oproep hun steenuilennestkaarten van 2022 in te sturen. Heb je die mail niet ontvangen, maar heb je in voorjaar 2022 wel steenuilennesten gecontroleerd, dan roepen we je hierbij op om de nestgegevens in te sturen. Mocht je trouwens nog over data uit eerdere jaren beschikken die je nog niet ingestuurd hebt, dan is nu het moment.

Uiterlijk 1 november

Stuur je steenuilennestkaarten uiterlijk 1 november in, dan hebben we daarna nog voldoende tijd om ze in de analyse te betrekken en kunnen we een unieke reeks van jaren presenteren.

We hopen op ieders medewerking! Voor vragen of opmerkingen kun je terecht bij nestkaart@sovon.nl.

Uilen 12

Lekkerbekken

Bosuilen die (naast muizen, heel veel muizen) ook hoornaars en schallebijters eten, steenuilen die niet kieskeurig zijn en niet op een made meer of minder kijken en kerkuilen die wel spitsmuizen, maar geen rottende muizen lusten: zomaar een greep uit de komende Uilen. Je zou het een nummer voor lekkerbekken kunnen noemen, tenminste als je jezelf nog tot de vleeseters rekent en houdt van een eerlijk stukje vlees.

Oehoe 50

In 1997 werd in Limburg het eerste Nederlandse broedgeval van de oehoe vastgesteld. Wie toen voorspeld had dat er 25 jaar later meer dan 50 paartjes tot broeden zouden komen, was ongetwijfeld voor fantast versleten. Toch kwam die voorspelling dit jaar uit! Hoe dat in zijn werk ging en wat er sindsdien allemaal ontdekt is, u leest het in Uilen,

Grote broer achterna?

Nog is het niet zo ver met de dwergooruil. Het eerste broedgeval moet nog vastgesteld worden, maar ze worden steeds vaker gezien en vooral ook gehoord. Is dat een voorbode van vestiging? Hebben we in 2047 meer dan 50 broedende dwergoren in Nederland? Of wordt dat aantal al veel eerder bereikt? Er passen immers met gemak 25 dwergooruilen in één oehoe. In de komende Uilen een update én vooruitblik.

Maart 2023

Als gevolg van een welverdiende vakantiereis van de vormgever verschijnt Uilen 12 dit jaar niet in januari 2023, maar in maart 2023. Maar hij komt! Goed gewuld als altijd en uiteraard met prachtige foto's.

Wilt u verzekerd zijn van een exemplaar, [word dan in 2022 nog begunstiger van STONE](#) en ontvang bij verschijnen Uilen 12 gratis.

Verzoek betaling donaties voor 2022

Veel mensen hebben hun donatie voor 2022 al betaald via automatische incasso of na een oproep per email. Helaas hebben we niet van iedereen een emailadres beschikbaar. Hierbij dan ook het verzoek om, als u dat nog niet gedaan heeft, uw donatie voor 2022 over te maken op het onderstaande nummer:

NL19 INGB 0003 3308 52 t.n.v. Stichting STONE te Culemborg onder vermelding van uw naam, woonplaats en donatie 2022.

Voor donateurs in Nederland is het minimumbedrag € 17,50 en voor donateurs buiten Nederland € 22,50. U mag natuurlijk meer geven !!

Indien u gaat verhuizen, geef dit dan tijdig door (stone@steenuil.nl), zodat u begin volgend jaar Uilen 12 op het juiste adres ontvangt. Ook ontvangen we graag een wijziging van het emailadres.

Voor meer informatie over de Steenuil:

WWW.STEENUIL.NL

Email: STONE@STEENUIL.NL telefoon: 0610292877